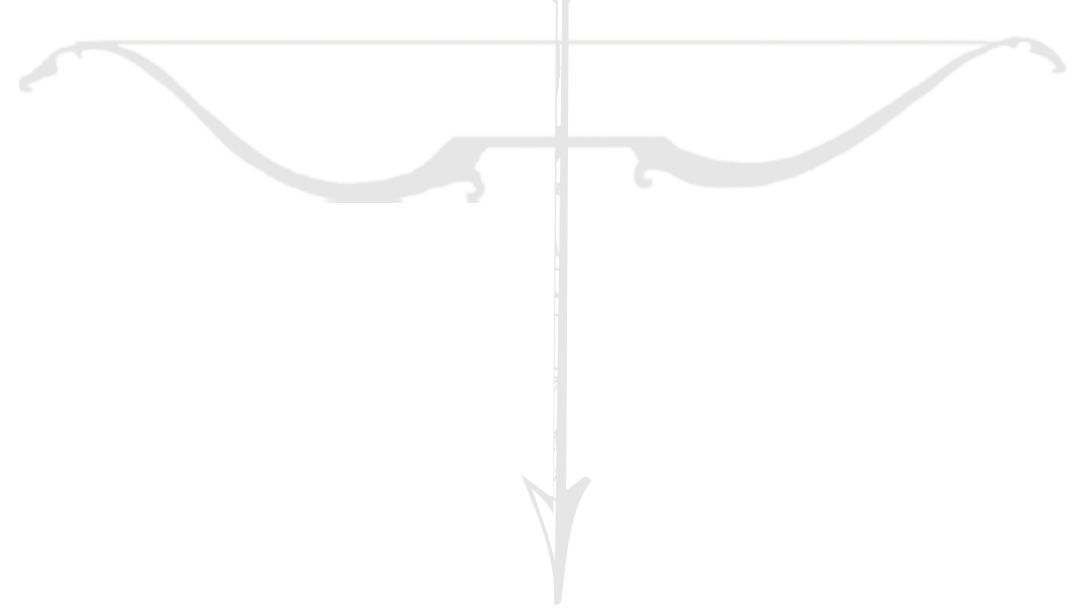

Ramayana

Ramayana

*Valmiki je poznat kao Adi Kavi, prvi pjesnik.
Na sanskritu je napisao ep Ramayanu,
koji opisuje život Gospodina Rame, heroja ove priče.*

Dasharatha je bio kralj Kosale, drevnog kraljevstva koje se nalazio u središtu Indije. Glavni grad države se zvala Ayodhya. Dasharatha je bio omiljen kao kralj među svim stanovnicima. Njegovi podanici su bili sretni a cijelo kraljevstvo je cvalo. Iako je Dasharatha imao sve što je god poželio, ipak nije bio sretan jer nije imao djece.

U isto vrijeme, živio je moćan Rakshasha kralj Ravana, na otoku Lanci. Bio je poznat po zlu pa su tako i njegovi podanici uznemiravali svete ljude gdje god su mogli širom zemlje Bharate.

Dasharatha je savjetovao obiteljski svećenik Vashistha da izvrši žrtvovanje za dobitak djece. Vishnu, uzdržavatelj cijelog svemira, odluči se pojaviti kao najstariji sin Dasharatha sa ciljem ubijanja demona Ravane. Dok se održavala ceremonija obožavanja Vishnua, veličanstvena osoba se uzdigne iz vatre i doda Dasharathu posudu sa rižom, govoreći mu: “Svevišnji je zadovoljan sa tobom i daje to ovu rižu koju ćeš podijeliti svojim ženama, uskoro će one nositi tvoju djecu.”

Kralj radosno prihvati dar i podijeli rižu trima svojim kraljicama, Kausalyi, Kaikeyi i Sumitri. Kausalya, najstarija kraljica, rodi najstarijeg kraljevog sina Ramu. Bharatu, drugog sina, rodi Kaikeyi, dok Sumitra rodi blizance, Lakshmana i Shatrughnu. Dan kada se rodio Rama sada se slavi kao Ramnavami.

Mladi prinčevi su rasli u visoke, snažne, lijepe i hrabre mladiće. Rama se najviše zbližio Lakshmanu, a Bharata Shatrughni. Jednoga dana, poštovani mudrac Viswamitra dođe u Ayodhyu. Dasharatha preplavi velika radost i odmah siđe sa trona i primi cijenjenog gosta.

Viswamitra blagoslovi kralja i zatraži od njega da pošalje Ramu da ubije Rakshashe koje su uznemiravale žrtvovanja. Rama je imao samo petnaest godina i Dasharatha se jako zabrine.

“Rama je premlad za takav posao, ja ću ići i ubiti Rakshashe” - ponudi se Dasharatha. Ali je Viswamitra tražio baš Ramu da obavi ovaj sveti posao, uvjerivši kralja da će Rama biti u sigurnim rukama. Na

posljedku, Dasharatha prihvati da Rama ode ali zajedno sa bratom Lakshmanom. Dasharatha naredi sinovima da u potpunosti slušaju mudrog Viswamitru. Roditelji blagoslove svoju djecu koji odoše sa svecem u šumu.

Mala družba uskoro dođe u šumu zvanu Dandaka gdje je demonica Tadaka živjela sa sinom Maricijem. Viswamitra zatraži od Rame da napadne Tadaču. Rama izvadi svoj luk i strijelu i uperi je prema demonici. Poput divlje zvijeri ona počne urlati i napadne Ramu. U velikoj borbi između ogromne Rakshashi i mladoga princa, Rama joj pogodi srce sa strijelom i Tadaka mrtva padne na zemlju. Viswamitra blagoslovi Ramu podučivši ga mantrama pomoću kojih može dobiti božansko oružje samo ih recitirajući u umu. Ali ih je mogao koristiti samo protiv zla.

Viswamitra se potom uputi ka svom ašramu, i čim su započeli žrtvovanje, Maricha, sin ubijene demonice Tadače, pojavi se sa svojim sljedbenicima. Rama se u tišini pomoli i oružje poslano od bogova se pojavi u Raminim rukama. Sa svom snagom Rama odbaci Maricha miljama daleko do mora. Sve ostale demone su ubili Rama i Lakshmana zajedno. Nakon toga mudrac Viswamitra završi žrtvovanje i blagoslovi dva mlada princa.

Sljedeće jutro, Viswamitra, Rama i Lakshmana se upute u grad Mithilu, glavi grad kraljevstva gdje je vladao kralj Janaka. Kralj Janaka je pozvao mudraca Viswamitru da prisustvuje ceremoniji vatre, ali je sveti čovjek imao drugu misao na umu: oženiti Ramu sa Janakinom kćerkom. Prije mnogo godina kralj Janaka je primio kao dar luk od samoga Sive, koji je bio velik i samo ga je Janaka moga napeti.

Janaka je htio udati svoju kćer Situ za najhrabrijeg i najjačeg princa u cijeloj zemlji. Tako je dao zavjet da će svoju voljenu kćer Situ udati za onog junaka koji napne luk. Mnogi su pokušali, ali nitko nije uspio niti podići ga a kamoli napeti.

Kada je Viswamitra stigao kod kralja zajedno sa Ramom i Lakshmanom, Janaka ih primi sa velikim počastima. Viswamitra predstavi dva mlada princa i zamoli kralja da pokaže Šivin luk i predloži da ga Rama pokuša napeti. Janaka odmjeri mladog kraljevića i dade pristanak ne vjerujući u Ramin uspjeh. Luk se nalazio u velikoj željeznoj škrinji na kolima sa osam kotača. Janaka naredi slugama da dovuku kola sa lukom u središnju halu ispunjenoj mnogim dostojanstvenicima.

Rama ustane sa punim poštovanjem prema svim prisutnima, uzme sa lakoćom luk i držeći ga sa jedne strane nogom a s druge strane objema rukama, Rama zategne luk koji se na zaprepaštenje svih prisutnih raspukne na dva dijela. Sita je, koja je gledala Ramu sa strane, tako postala oslobođena od osobe koju je zavoljela na prvi pogled.

Kralj Dasharatha, čim je dobio vijest o Raminu vjenčanju sa princezom Sitom, dade blagoslov. Ramin otac se odmah uputi u Mithilu gdje je Janaka priredio veliko vjenčanje. Tako su se vjenčali Rama i Sita. U isto vrijeme, i ostala Ramina braća se ožene, i to, Lakshmana sa Sitinom sestrom Urmilom, a Bharata i Satrugna sa Sitim rodicama, Mandavi i Shrutakirti. Nakon vjenčanja Viswamitra blagoslovi sve parove i uputi se prema Himalaji. Dasharatha se vrati u Ayodhyu sa sinovima i nevjestama. U oba kraljevstva se priredila velika proslava.

Ramino progonstvo

Sljedećih dvanaest godina Rama i Sita su živjeli sretno u Ayodhyi. Ramu su svi voljeli. On je bio sreća svome ocu Dasharathu čije bi srce preplavili najljepši osjećaji svaki put kada bi ugledao Ramu. Kako je Dasharatha osjećao da stari, pozvao je svoje ministre za savjet da proglasi Ramu svojim nasljednikom. Svi ministri jednoglasno prihvate kraljevu ideju. Potom Dasharatha javno iskaže svoju odluku i naredi pripreme za krunidbu princa Rame. Za to vrijeme, Bharata i njegov brat Satrugna su bili odsutni iz Ayodhye posjećujući svoje djedove sa majčine strane.

Kaikeyi, Bharatina majka, je zajedno sa ostalim kraljicama slavila kraljev proglas o Raminoj krunidbi. Ona je voljela Ramu poput vlastitog sina, ali njezina zla sluškinja Manthara, je bila nesretna. Manthara je htjela da Bharata bude budući kralj, pa smisli otrovni plan da osujeti Raminu krunidbu. Čim je bilo pravo vrijeme odjuri do Kaikeyi i kaže joj svoju ideju.

“Kakva si ti budala,” Manthara reče Kaikeyi, “kralj je tebe uvijek najviše volio od svih kraljica, ali čim Rama bude okrunjen, Kausalya će postati najmoćnija od svih i ti ćeš joj biti ne više od ropkinje.”

Manthara je ponavljala svoje otrovne riječi sve dok Kaikeyin um i srce nije prekrila sumnja. Kaikeyi, potpuno zbunjena, na kraju se složi sa Mantharinim planom.

“Ali, što ja mogu učiniti da promijenim kraljevu odluku?” upita Kaikeyi svoju sluškinju sva zbunjena.

Manthara je bila dovoljno lukava da promisli cijeli plan i samo je čekala trenutak da je Kaikeyi upita.

“Sjećaš li se kada je Dasharatha bio teško ranjen u bitci dok se borio sa Asurama? Ti si mu spasila život vozeći njegova bojna kola na sigurno

mjesto. Tada ti je Dasharatha rekao da će ti ispuniti dvije želje, ma koje bile. Rekla si mu da ćeš ih zatražiti nekom drugom prilikom.”

Kaikeyi se sa radošću prisjeti tog trenutka.

Manthara nastavi: “Sada je došlo vrijeme da zatražiš da ti ispuni te dvije želje. Zatraži od Dasharatha da tvoj sin Bharat postane kralj Kosale i da Ramu progna u šumu na četrnaest godina.”

Kaikeyi je bila plemenita kraljica, ali je sada uhvaćena u podlu Mantharinu zamku. Kaikeyi se složi sa Mantharinim planom. Obje su znale da Dasharatha nikada neće izbjeći bilo koje obećanje koje je izrekao.

Noć prije krunidbe, Dasharatha dođe do Kaikeyi da zajedno podjele radost buduće krunidbe. Ali Kaikeyi nije bila u svojim odajama. Ona je na osamljenom mjestu žalovala. Dasharatha ode do nje i nađe svoju voljenu kraljicu ležeći na tlu otpuštene kose i nakitom spalim sa njenog tijela.

Dasharatha joj nježno uzme glavu na svoje krilo i upita je zabrinutim glasom: “Zašto si tužna kraljice moja?”

Ali Kaikeyi, sa bijesom u glasu reče: “Obećao si mi ispuniti dvije želje i sada te molim da ih ispuniš. Neka Bharata bude okrunjen umjesto Rame, a Ramu prognaj izvan kraljevstva za četrnaest godina.”

Dasharatha nije mogao vjerovati svojim ušima. Zbog preteške boli što je čuo taj zahtjev padne na zemlju onesvješćen. Kada se povratio, sa suzama u očima u bespomoćnom bijesu obrati se Kaikeyi: “Što se to zbiva sa tobom? Da li te je Rama nečim uvrijedio? Molim te traži bilo što ali ne ovo.”

Kaikeyi je ponosno stajala odbijajući promijeniti svoje želje. Dasharatha se od boli ponovo onesvjesti ležeći na tlu ostatak noći. Sljedeće jutro,

Sumantra, kraljev ministar dođe do kralja i reče mu da su svi spremni za Raminu krunidbu, ali Dasharatha nije bio sposoban ništa odgovoriti. Kaikeyi naredi Sumantri da pozove princa Ramu. Kada je Rama stigao, Dasharatha je jecao i mogao je samo prozboriti: “Rama, Rama.”

Rama se zabrinuto obrati Kaikeyi: “Da li sam nešto loše učinio majko? Nikada nisam vidio oca u takvom stanju.”

“Kralj ti treba nešto reći što mu nije drago,” odgovori Kaikeyi, “Prije mnogo vremena tvoj otac mi je ponudio dvije želje. Sada tražim od njega da ih ispuni.” Potom Kaikeyi reče Rami što je zatražila od kralja.

“Da li je to sve majko?” upita Rama sa smiješkom. “Molim te prihvati te želje kao da su ispunjene. Pozovite Bharatu, a ja odlazim u progonstvo već danas.”

Rama oda poštovanje svome ocu i maćehi Kaikeyi. Potom napusti sobu. Dasharatha je bio u šoku. Sa bolom zatraži od slugu da ga odvedu u Kaushalyine odaje. Želio je dočekati smrt da umiri njegovu bol.

Vijesti o Raminom progonstvu su se proširile poput požara. Lakshmana je bjesnio na očevu odluku. Rama mu odgovori: “Da li je bitno žrtvovati svoju Dharmu zbog ovog malenog kraljevstva?”

Suze ispune Lakshmanove oči i sa tugom u glasu reče: “Ukoliko ti moraš otići u šumu, molim te povedi i mene.” Rama se složi sa Lakshmanovim zahtjevom.

Rama se uputi do Site i zatraži od nje da ostane: “Pazi na moju majku, Kausalyu, dok sam odsutan.”

Sita moleći upita Ramu: “Imaj milosti prema meni. Mjesto žene je uvijek pored muža. Nemoj me ostaviti. Umrijet ću bez tebe.” Na kraju, Rama dozvoli Siti da ga prati.

Urmila, Lakshmanova žena, također je htjela ići u šumu, ali joj Lakshman objasni da on ide u šumu samo da bi zaštitio Ramu i Situ. “Ukoliko me budeš pratila,” reče joj Lakshman, “možda neću moći ispunjavati svoju dužnost. Molim te ostani i brini se o ožalošćenim članovima naše obitelji.” Tako je Urmila ostala u Ayodhyi na Lakshmanov zahtjev.

Istu večer, Rama, Sita i Lakshman napustiše Ayodhyu na kočiji koju je vozio Sumantra. Svoju kraljevsku odjeću zamijenili su prosjačkom. Stanovnici Ayodhye trčali su za kočijom plačući glasno za Ramom. Do noći su stigli na obalu rijeke Tamasa. Sljedećeg jutra, Rama se ustao i rekao Sumantri: “Ljudi iz Ayodhye nas vole, ali mi se moramo sami snalaziti. Moramo živjeti poput pustinjaka kao što sam obećao svome ocu. Dopusti da nastavimo naše putovanje prije nego li se probude.”

Tako su Rama, Sita i Lakshman, potpomognuti Sumantrom nastavili svoje putovanje. Nakon što su putovali cijeli dan došli su do obale Gange gdje su odlučili prespavati noć pod stablom uz samo selo lokalnih lovaca. Guha, vođa lovaca, ponudi gostoprimstvo kod svoje kuće, ali Rama odgovori: “Hvala ti Guha, cijenim tvoju ponudu kao od prijatelja, ali prihvaćajući je prekršio bih svoju riječ. Molim te dopusti da spavamo ovdje poput pustinjaka.”

Sljedeće jutro, Rama, Sita i Lakshman, pozdrave Sumantru i Guhu i upute se sa čamcem preko Gange. Rama se obrati Sumantri: “Vrati se u Ayodhyu i pomogni mome ocu.”

Dok se Sumantra vratio u Ayodhyu Dasharatha je već bio mrtav, a njegove zadnje riječi su bile: “Rama, Rama.” Vashishtha pošalje glasnika do Bharata tražeći od njega da se hitno vrati u Ayodhyu ne objašnjavajući mu razlog.

Bharata se jureći vratio zajedno sa Satrughnom u Ayodhyu. Dok je ulazio u grad shvatio je da nešto nije u redu. Grad je bio čudno tih. Otišao je odmah do svoje majke Kaikeyi. Bila je blijeda. Bharata je nstrpljivo upita: “Gdje je otac?” Kada mu je majka rekla što se dogodilo,

zaprepastio se. Polako je čuo cijelu priču o Raminom izbjeglištvu i o smrti svoga oca Dasharatha odman nakon Ramina odlaska.

Bharata nije mogao vjerovati da je njegova majka uzrok sve tragedije. Kaikeyi je pokušavala uvjeriti Bharatu da je sve to učinila zbog njega. Ali Bharata je sa gnušanjem odbije: “Zar ne znaš koliko volim Ramu? Ovo kraljevstvo ne vrijedi ništa bez njega. Sramim se zvati te majkom. Ti si bez srca. Ubila si oca i prognala mog ljubljenog brata. Ne želim te vidjeti dok god sam živ.” Tada Bharata napusti njezine odaje, a Kaikeyi shvati kakvu je veliku grešku učinila.

Kaushalya primi Bharatu sa ljubavlju. Pozdravlajući ga, reče: “Bharata, kraljevstvo te čeka. Nitko ti se neće usprotiviti kada se popneš na prijestolje. Sada, kada je tvoj otac otišao, i ja ću otići u šumu i živjeti sa Ramom.”

Bharata nije moga izdržati tu bol. Suznih očiju obeća Kaushalyi da će vratiti Ramu natrag u Ayodhyu što je moguće prije. Znao je da kraljevstvo po pravu pripada Rami. Nakon što je završio sa pokopom svoga oca, Bharata se uputi u Chitrakut gdje je sada Rama stanovao. Bharata zaustavi vojsku koja ga je pratila na većoj udaljenosti i sam se uputi pješice do Rame. Vidjevši Ramu, Bharata padne ničice na zemlju pred njegova stopala tražeći oprostaj za sve što je učinio.

Kada ga je Rama upitao: “Kako je naš otac?” Bharata snažno zaplače govoreći tužnu vijest: “Naš je otac otišao u nebesko kraljevstvo. Pred svoju smrt, stalno je ponavljao tvoje ime i nije se nikada oporavio od tvoga odlaska.” Rama od žalosti padne na zemlju bez svijesti. Kada se povratio, ode do rijeke Mandakini i ponudi molitve za svoga oca.

Sljedećeg je dana Bharata zamolio svoga brata da se vrati u Ayodhyu i da vlada kraljevstvom. Rama mu odgovori: “Ne mogu iznevjeri svoga oca. Bharata, ti vladaj zemljom, a ja ću i dalje slijediti vlastiti zavjet. Vratit ću se kući tek kada prođe četrnaest godina.”

Kada je Bharata uvidio koliko je Rama čvrst u slijeđenju vlastitih obećanja, zamolio je Ramu da mu da sandale. Bharata mu reče da će Ramine sandale predstavljati Ramu i da će on izvršavati svoju dužnost u kraljevstvu samo kao Ramin predstavnik. Rama se složi sa Bharatinim riječima. Potom Bharata odnese sandale u Ayodhyu sa velikim počastima. Vrativši se u grad, postavi sandale na prijestolje, a on sam produži vladati kraljevstvom u Ramino ime. Nakon toga Bharata napusti palaču i nastavi živjeti poput pustinjaka poput Rame, brojeći dane do Ramina povratka.

Kada ih je Bharata napustio, Rama se uputi do mudraca Aghaste koji ga je savjetovao da ode do Panchavati na obale rijeke Godavari. To je bilo prekrasno mjesto. Rama odredi ostati u Panchavatiju neko vrijeme. Lakshman ubrzo izgradi prekrasnu kolibu gdje se svi smjeste.

Otmica Site

Surpanakha, Ravanina sestra, bila je još jedan stanovnik Panchavati. U to vrijeme je Ravana bio najmoćniji kralj demona koji je stolovao na otoku Lanci. Jednoga je dana Surpanakha ugledala Ramu i odmah se zaljubila u njega. Ona zamoli Ramu da joj postane muž.

Rama se iznenadi i reče demonici: “Kao što vidiš, ja sam već oženjen. Možeš upitati Lakshmana. On je mlad, zgodan i bez žene.”

Surpanakha ozbiljno shvati Ramine riječi i priđe Lakshmanu. Ali joj Lakshmana odgovori: “Ja sam Ramin sluga. Ti se trebaš udati za gospodara a ne za mene, običnog slugu.”

Surpanakha postane vrlo ljuta na ove riječi odbijanja i napadne Situ u namjeri da je proždere. Lakshman brzo skoči i odsječe joj nos sa nožem. Surpanakha odjuri sa krvavim nosom, plačući od bola, do svoje braće Khare i Dushana. Oba brata, ljuti na sestrine napadače, odjuriše do Panchavati ali ih Rama i Lakshmana pobjede i ubiju.

Nakon ubojstva braće, Surpanakha se prestravila. Odmah je odletjela to Lanke, do svoga brata Ravane, tražeći zaštitu. Ravana je pobjesnio vidjevši sestru osakaćena nosa. Surpanakha objasni sve što se desilo. Ali Ravana se zamisli o Sitrinoj ljepoti kada mu sestra reče da je ona najljepša žena na svijetu. Ravana odluči oteti Situ.

Ravana stvori plan i predloži ga Marichiju. Taj demon je imao sposobnost pretvaranja u bilo koji lik i savršenog mijenjanja glasa. Ali Maricha se bojao Rame jer se dobro sjećao kako ga je Rama odbacio do mora sa jednim udarcem. Maricha je nastojao odgovoriti Ravanu od takvog djela, ali demon ostane uporan u želji da otme Situ.

“Maricha!” poviče Ravana, “Imaš samo dva izbora, pomogni mi ostvariti plan ili se spremi na smrt.” Maricha rađe odabere smrt od

Ramine ruke nego da ga ubije demon Ravana. Tako se on složi pomoći Ravani oteti Situ.

Maricha se pretvori u prekrasnog zlatnog jelena i počne pasti travu pored Ramine kolibe. Situ već na prvi pogled privuče ljepota jelena i zatraži od Rame da ga uhvati za nju. Lakshman ih upozori da bi taj zlatni jelen mogao biti demon prerušen u životinju. Ali Rama je već odjurio za jelenom. U trku je savjetovao Lakshmana da pripazi na Situ. Ubrzo Rama otkrije da to nije pravi jelen. Odapne strelicu i ubije skrivenog demona koji vrati svoj prvobitni oblik.

Zadnjim snagama Maricha promjeni svoj glas imitirajući Ramin i glasno uzviknu: “Lakshman, Sita! U pomoć, u pomoć!”

Sita začu glas svoga muža i uznemirena natjera Lakshmana da odjuri pomoći Rami. Lakshman se nećkao jer je znao da nitko ne može pobijediti Ramu i mislio je da taj glas ne dolazi od njegovog brata. Pokuša uvjeriti Situ da se Rami ne može ništa desiti, ali Sita je bila uporna i naposljetku, Lakshman otrči prema mjestu odakle su čuli Ramin glas. Ali prije toga, on napravi čaroban krug uokolo kolibe od vrška strelica zamolivši Situ da ne prelazi liniju kruga.

“Sve dok si unutar kruga biti ćeš sigurna i u Božjoj milosti.” Reče joj Lakshman i odjuri pomoći Rami.

Sve to vrijeme, Ravana je promatrao skrivajući se iza stabla. Bio je zadovoljan što je uspio prevariti oba brata. Čim je Sita ostala sama, on se preruši poput pustinjaka i približi se Sitinoj kolibi. Zaustavi se prije linije koju je Lakshman označio i zatraži od Site milostinju. Sita iz kolibe donese zdjelu sa rižom ali se ne usudi previše približiti strancu. Pustinjač zatraži od nje da priđe bliže pretvarajući se da će otići ljut ukoliko ne dobije milostinju. Ne želeći naljutiti svetu osobu Sita neoprezno prekorači zaštitu.

Ravana odmah zgrabi nezaštićenu princezu Situ otkrivajući svoj pravi lik: “Ja sam Ravana, kralj Lanke. Dođi sa mnom i postani moja kraljica.” U trenu, Ravana, noseći Situ uskoči u svoje kočije i uputi se leteći prema Lanci.

U isto vrijeme susretu se u šumi Rama i Lakshman trčeći jedan prema drugome. “Zašto si napustio Situ? Zlatni jelen je bio prerušeni demon Maricha.”

Lakshman pokušava objasniti Rami zašto je dojurio njemu u pomoć i tada oboje shvate da su prevareni i odjuriše što su brže mogli prema Siti. Kao što su strahovali, koliba je bila prazna. Pretraživali su uokolo i zvali Sitino ime, ali sve uzalud. Naposljetku su pali od umora. Lakshman je pokušavao utješiti Ramu koliko je mogao ali Ramina tuga je bila velika. Odjednom su začuli bolno jecanje. U blizini, našli su na Jatayua, kralja orlova, starog Dasharatovog prijatelja, kako teško ranjen leži.

Jatayu, bolno ranjen, reče im što je vidio: “Ravana je oteo Situ. Napao sam ga ali je sa mačem porezao moje krilo. Odletjeli su prema jugu.” Nakon što je izrekao te riječi, Jatayu izdahne na Raminim rukama. Rama i Lakshman pokopaše Jatayua i uputiše se prema jugu.

Na tom putu, Rama i Lakshman su susrela demona Kabandhu. Taj demon je htio proždrijeti Ramu i Lakshmana, ali ga Rama pogodi sa smrtonosnom strijelom. Prije same svoje smrti, Kabandha otkrije svoje pravo lice. Kabandha je prije imao sasvim drugi oblik ali pošto su ga prokleli, postao je demon. Zatražio je od Rame i Lakshmana da spale njegovo tijelo tako da postane ono što je i bio. Savjetovao je Ramu da ode do kralja majmuna Sugriva koji je živio na planini Rishyamukha i da zatraži pomoć od njega da vrati Situ.

Na putu do Sugriva, Rama i Lakshmana su posjetili boravište stare i pobožne žene Sabhari. Ona je čekala na Ramu dugo vremena prije nego li napusti svoje tijelo. Kada su se Rama i Lakshmana pojavili, Sabharini snovi se obistiniše. Oprala je njihova stopala i ponudila im najbolje

voće i orahe koje je sakupila. Tražeći Ramin blagoslov napustila je tijelo i otišla na nebo.

Nakon dugog hoda, Rama i Lakshmana su došli do planine Rishyamukha gdje su trebali pronaći Sugriva. Sugriva je imao brata Valija, kralja Kishikinde. Nekoć su njih dvojica bili dobri prijatelji ali se sve promijenilo kada su se jednom borili protiv diva. Taj div je pobjegao u pećinu i Vali je pojurio za njim tražeći od Sugriva da ostane vani i čeka ga. Sugriva je čekao i čekao ali Vali nije izlazio iz pećine. Vratio se u grad u velikoj tuzi misleći da je Vali poginuo od divove ruke. Potom je Sugriva postao kralj na zahtjev ministara. Ali nakon nekog vremena pojavio se Vali sav ljut na brata kojeg je optužio da je varalica. Vali je bio snažniji i protjerao je brata izvan kraljevstva otevši mu pritom ženu. Od tada, Sugriva je živio na planini Rishyamukha na koju Vali nije smio pristupiti zbog prokletstva Rishija.

Vidjevši Ramu i Lakshmana već sa velike udaljenosti i neznajući razlog njihova dolaska, Sugriva pošalje svog dobrog prijatelja Hanumana da otkrije što ta dva stranca rade na planini. Hanuman, prerušen u pustinjaka, priđe Rami i Lakshmanu. Braća mu kažu razlog njihova dolaska. Htjeli bi vidjeti Sugriva da im pomogne pronaći Situ. Hanumana se dojmilo njihovo uljudno ponašanje pa on skine odjeću u koju se prerušio. Potom Hanuman na svojim ramenima odvede prinčeve do Sugriva. Hanuman upozna Sugriva sa braćom i ispriča njihovu priču i kako su došli samo da potraže Sugriva.

Zauzvrat Sugriva ispriča svoju sudbinu i zatraži Raminu pomoć da ubije Valija, jer drugačije Sugriva ne bi mogao pomoći Rami. Rama se složi. Hanuman potom potpali vatru da bude svjedok novom savezništvu.

Nakon nekog vremena Vali biva ubijen i Sugriva ponovo postane kralj Kishkindhe. Odmah nakon što je preuzeo sve kraljevske dužnosti od Valija, Sugriva naredi svojim vojnicima potragu za Sitom.

Rama osobno pozove Hanumana kojem dade prsten: “Ukoliko itko pronađe Situ, to ćeš biti ti Hanumane. Čuvaj ovaj prsten kao dokaz da si istinski glasnik. Daj ovaj prsten Siti kada je nađeš.” Hanuman sa puno poštovanja zaveže prsten za pojas i pridruži se ostalim tragačima.

Kada je Sita oteta odbacila je svoj nakit na zemlju. Vojska majmuna je pronašla Sitine ukrase i zaključila da je odvedena prema jugu. Kada je vojska Vanara dosegla brdo Mahendra na samom jugu Indije, susreli su Sampatija, brata orla Jatayua. Sampati im potvrdi da je Ravana oteo Situ na Lanku. Sada su majmuni postali zbunjeni jer nisu znali kako premostiti veliki ocean koji je stajao između njih i otete Site.

Angada, Sugrivin sin, upita tragače: “Tko može preći preko oceana?” Svi utihnuše dok se ne javi Hanuman koji zatraži da on pokuša.

Hanuman je bio sin Vayua (Pavane), boga vjetra. Posjedovao je dar koji je dobio od svog oca da može letjeti. Koristeći se tim blagoslovom, Hanuman se višestruko poveća i u jednom skoku pokuša doseći Lanku. Nakon što je prešao mnoge prepreke, Hanuman napokon dođe do Lanke. Potom se Hanuman smanji do veličine najmanjih bića da bi neopažen mogao pronaći Situ. Tako je i ušao u Ravaninu palaču. Prolazio je kroz svaku prostoriju ali Situ nikako nije pronašao.

Napokon Hanuman otkrije Situ u jednom od vrtova koji se zvao Ashoka. Situ su čuvali Rakshashe koje se nisu odvajale od nje. Hanuman se sakrije u krošnju drveta promatrajući Situ. Ona je bila u velikoj tuzi, plačući i moleći Boga da je oslobodi nevolje. Vidjevši je, Hanumanovo se srce stisne od boli.

Upravo tada, Ravana uđe u vrt i priđe Siti. “Dugo sam čekao. Budi razumna i postani moja kraljica. Rama ne može prijeći ocean i doći do ovoga nesavladivog grada. Bolje zaboravi na njega.”

Sita mu ozbiljno odgovori: “Neprestano ti govorim da me vratiš Gospodinu Rami prije nego nego li se njegov gnjev sruči na tebe.”

Na te riječi Ravana postane bijesan: “Prešla si granicu moje strpljivosti. Ne daješ mi druge mogućnosti nego da te ubijem ukoliko se ne predomisliš. Vraćam se ponovo za nekoliko dana i želim konačan odgovor do tada.”

Čim je Ravana otišao, ostale Rakshashe koje su čuvale Situ, priđu joj i pokušaje je nagovoriti da se uda za Ravanu i uživa kao njegova žena beskrajno bogatstvo Lanke. Sita odgovori šutnjom na njihove prijedloge.

Nakon što su Rakshashe napustile vrt, Hanuman siđe sa drveta na kojem se skrio i pruži Siti Ramin prsten. Situ prođu trnci vidjevši poznati prsten. Odmah je zapitala Hanumana kako su Rama i Lakshmana. Nakon kratkog razgovora, Hanuman zamoli Situ da se popne na njegova leđa i zajedno odu do Rame, ali se Sita usprotivi.

“Ne želim otići kući skrivajući se “ reče Sita. “Želim da Rama pobjedi Ravanu i odvede me kući kako mu i doliči, sa čašću.”

Hanuman se složi. Potom Sita da Hanumanu ogrlicu kao dokaz da ju je pronašao.

Prije nego li ode iz vrta Ashoka, Hanuman je htio podučiti Ravanu kako se ne smije ponašati prema Majci Siti. Potom počne čupati drveće iz vrta. Ubrzo Rakshashe dotrčaše da uhvate majmuna ali ih Hanuman sve pobijedi. Poruka o nepobjedivom majmunu dođe do Ravane koji postane bijesan pa pošalje svog sina Inadrajita da zarobi Hanumana. Zadjene se velika bitka i napokon Indrajit koristeći svoje najjače oružje, Brahmastru, zarobi Hanumana. Vojnici potom odvedu Hanumana do Ravanina dvora gdje ga vezaše ispred moćnog Rakshasha kralja.

Hanuman predstavi sebe kao Ramina glasnika: “Ti si oteo ženu mog svemoćnog gospodara Rame. Ukoliko želiš mir, vrati je na častan način mome gospodaru ili ćete ti i tvoje kraljevstvo biti uništeni.”

Ravana pobijesni na te riječi. Naredi da odmah ubiju Hanumana ali se njegov mlađi brat Vibhishana usprotivi: “Ne možeš ubiti glasnika,” reče Vibhishana. Popustivši na bratove riječi, Ravana naredi da se zapali Hanumanov rep kao kazna drskom majmunu.

Vojnici odvedoše Hanumana izvan palače. Hanuman počne povećavati svoje tijelo, kao i dužinu svoga repa. Njegov su rep zamotali u krpe koje su namočene u ulje. Potom su odvukli Hanumana kroz ulice Lanke gdje ga je pratila velika gomila koja se zabavljala na njegov račun. Zapališe rep, ali Hanuman nije osjećao nikakvu bol. Potom se naglo smanji, odriješi konopce kojima je bio vezan i pobjegne. Tako je sa gorućim repom skakao sa krova na krov cijeloga grada koji se kupao u plamenu. Ljudi počnu bježati stvarajući kaos i strku. Napokon, Hanuman ode na obalu mora gdje ugasi svoj plamteći rep. Potom se leteći uputi natrag.

Kada se Hanuman vratio vojsci majmuna i ispričao im što se desilo na Lanci, svi su se počeli valjati od smijeha. Nakon toga se cijela vojska vratila u Kishkindhu.

Po povratku, Hanuman ispriča cijelu priču Rami i preda mu dragulj što je dobio od Site. Rama zaplače kada je vidio Sitin nakit.

Rama se obrati Hanumanu: “Dragi Hanuman, nitko drugi nije ostvario ono što je tebi uspjelo. Što mogu učiniti za tebe?” Hanuman oda poštovanje Gospodinu Rami ispruživši se do njegovih stopala i zatraži blagoslov.

Potom Sugriva započne dogovor sa Ramom sljedeće korake u akciji. U povoljnom trenutku cijela vojska majmuna napusti Kishkindhu i uputi se prema brdu Mahendra koje se nalazilo nasuprot otoku Lanci. Kada su došli do obale mora, i sam Rama se našao u nerješivom problemu: kako premostiti ocean i doći do Lanke. Potom pozove sve generale i upita za rješenje.

Pogubljenje Ravane i Ramina krunidba

Kada je Ravana čuo od svojih glasnika da je Rama stigao do brda Mahendra i da se sprema prijeći ocean, sakupi svoje ministre i zatraži savjet od njih. Svi se jednoglasno slože da će se boriti protiv Rame sve do smrti. Za sve njih, Ravana je bio neuništiv i nepobjediv vođa. Samo je Vibhishana, mlađi Ravanin brat, bio oprezan i protivio se njihovoj odluci.

Vibhishana reče: “Brate Ravana, moraš vratiti ovu čestitu ženu Situ svome mužu Rami. Traži oprostaj i povrati mir našem kraljevstvu.”

Ravana se naljuti na bratove riječi i naredi mu da odmah napusti Lanku.

Vibhishana, koristeći svoje moći, dođe do obale mora gdje se nalazila vojska majmuna i zatraži susret sa Ramom. Majmuni su bili sumnjičavi ali ga ipak odvedoše do Rame kao zarobljenika. Vibhishana objasni sve što se događalo na Ravaninom dvoru i zatraži utočište kod Rame. Vibhishana tako postane jedan od najbližih Raminih savjetnika u ratu protiv Ravane. Rama mu zauzvrat obeća kraljevstvo Lanke.

U dilemi kako prijeći ocean do Lanke, Rama se u molitvi obrati Varuni, Bogu morskih dubina, koji mu da blagoslov da će svaki kamen sa Raminim imenom plutati na moru i tako stvoriti most do Lanke. U tom poduhvatu pomogao je i majmunski inženjer Nala. Tisuće majmuna počеше skupljati kamenje za most. U samo pet dana Ramini vojnici sagradiše most do Lanke, kada cijela vojska prijeđe na Ravanino tlo.

Nakon što su se utaborili, Rama pošalje Angada, Sugravinog sina, kao glasonošu do Ravane. Angada dođe do Ravane i preda mu poruku: “Vrati Situ na častan način ili se pripremi na uništenje.” Ravana pobjesni na te riječi i protjera glasnika izvan grada.

Angada se vrati do Rame sa Ravaninom porukom pune mržnje i tako započinu pripreme za rat. Sljedeće jutro cijela vojska izvrši napad na Lanku. Majmuni napadoše na zidine grada sa strelicama i kamenjem. Ravanini vojnici hrabro uzvratit će. Bitka se vodila dugo vremena. Tisuće su umirali sa obje strane natapajući zemlju krvlju.

Kada je Ravanina vojska počela gubiti, Indrajeet, Ravanin sin, preuzme zapovjedništvo nad vojskom. On je imao moć da se bori i da ostane nevidljiv za neprijatelja. Indrajeet veže Ramu i Lakshmana sa zmijama koje je odapeo iz svojega luka. Vidjevši nemoćne Ramu i Lakshmana, majmuni počeu bježati. Odjednom, Garuda, kralj svih ptica i zakleti neprijatelj zmija, se pojavi i spasi dvojicu braće.

Čuvši što se dogodilo, Ravana se odluči sam pojaviti na bojnopolju. On ispusti moćno oružje, Shakti, na Lakshmana. Svom silinom poput groma udari Lakshmana posred grudi i on padne onesvješćen na tlo.

Rama nije gubio ni trenutka i odmah izazove Ravanu na dvoboj. U strašnoj bici, Ravanina kočija biva smrskana a Ravana teško ranjen. Ravana je stajao bespomoćan pred Ramom koji ga vidjevši u takvom stanju i osjećajući samilost prema njemu reče: "Idi i odmori se. Vrati se sutra kada ćemo nastaviti borbu." U međuvremenu se Lakshmana oporavio.

Ravana se posramio i pozvao svoga brata Kumbhakarnu za pomoć. Ravanin brat je bio divovske građe i nije mu bilo ravnog u borbi, ali je Kumbhakarna imao običaj spavati šest mjeseci bez buđenja. Ravana naredi da se njegov brat probudi. Kumbhakarna je bio u dubokom snu i trebalo je mnogo bubnjeva, oštih kopalja s kojim su ga boli i slonova sa kojima su šetali po njemu, da se divovski Rakshasha probudi. Obavjestili su ga o Raminom napadu na Lanku i što je zatražio Ravana. Nakon što je pojeo brdo hrane Kumbhakarna se pojavio na bojnopolju. Bio je velik i snažan. Kada se približio vojsci majmuna nalikujući na hodajuću utvrdu, Ramini vojnici su od straha

počeli bezglavo bježati. Hanuman ih pokuša zaustaviti i istovremeno je izazvao Kumbhakarnu na dvoboj. Velika se bitka zametnula sve dok se Hanuman nije ozlijedio. Kumbhakarna prosljedi ravno do Rame ne obazirući se na napade Lakshmana i ostalih boraca. Čak je i Rami bilo teško pobijediti i ubiti velikog borca Kumbhakarnu. Na poslijetku, Rama uputi prema neprijatelju oružje koje je dobio od Boga vjetrova, Vayua, i tako usmrta Kumbhakarnu.

Čuvši vijesti o bratovoj smrti, Ravana se onesvijesti. Nakon što je došao k svijesti, žalovao je za voljenim bratom dugo vremena, a onda pozove sina Indrajeeta koji ga utješi i obeća mu brzu pobjedu nad neprijateljem.

Indrajeet je započeo svoj boj skrivajući se iza oblaka i tako nevidljiv za Ramu. Kako nisu uspijevali otkriti gdje se nalazi Rama i Lakshmana su osjećali bespomoćnost u borbi sa Indrajeetom. Strijele su dolazile odasvud sve dok jedna nije pogodila Lakshmana. Svi su u prvi mah pomislili da je Lakshmana mrtav, ali Sushena, liječnik vojske Vanara, zaključio je da je Lakshmana u dubokoj komi i da samo trave sa brda Gandhamandhana koje se nalazi na Himalajama, može izliječiti Lakshmana. Hanuman se odmah uputi prema sjeveru i Himalaji gdje je trebao pronaći travu zvanu Sanjbani. Hanuman iskoristi svoje sposobnosti i podigne se visoko u zrak. Leteći, on uskoro pronađe Gandhmandhana brdo. Kako iz zraka nije mogao pronaći pravo mjesto gdje su trave rasle, Hanuman podigne cijelo brdo i uputi se natrag ka Lanci. Liječnici su odmah pronašli prave trave i Sushena ih stavi na Lakshmanovu ranu. Ubrzo se Lakshmana probudi iz duboke kome i Rama osjeti veliko olakšanje.

Indrajeet je bio veliki mađioničar i kad god je mogao koristio je razne trikove da prevari protivnika. U svojim letećim kočijama stvori lažni prikaz Site. Držeći je za kosu, Indrajeet odrubi glavu lažnoj Siti naočigled cijele vojske Vanara i Rame. Rama se od boli onesvijesti. Vibhishana pomogne Rami i objasni mu Indrajeetov trik jer Ravana ne bi nikada dopustio da se nešto dogodi Siti.

Vibhishana je dalje objasnio Rami da je Indrajeet shvatio svoju nemoć da pobjedi Ramu i da će zbog toga uskoro prirediti veliko žrtvovanje da dobije novu snagu s kojom će biti jači od Rame. Ukoliko uspije u svom žrtvovanju, postati će nepobjediv. Zato Vibhishana savjetuje Lakshmana da se odmah uputi i spriječi Indrajeeta u svojoj nakani jer će postati nepobjediv i nevidljiv za sve svoje neprijatelje. Zato Indrajeeta treba ubiti prije žrtvovanja, zaključiti Vibhishana.

Rama se složi i pošalje Lakshmana zajedno sa Vibhishanom i Hanumanom da pronađu Indrajeeta. Uskoro su pronašli mjesto gdje je Indrajeet započinjao sa žrtvovanjem. I u istom trenu su napali Rakshasha princa. To je bila velika bitka između ravnopravnih suparnika, ali na koncu, Lakshmana odrubi glavu Indrajeetu i on padne mrtav na tlo.

Sa Indrajeetovom smrću Ravana postane očajan. Žalovao je potpuno slomljen nad sinovljom smrću, ali uskoro se tuga preobrazi u gnjev. Pun bijesa, pojuri prema bojnopolju da završi dugotrajni rat između Rame i vojske Rakshasha. Ne gledajući ni u Lakshmana, Ravana se uputi pravo do Rame. Velika bitka dvaju vojskovođa započne. I jedan i drugi su se borili hrabro koristeći svo svoje oružje, ali naposljetku, Rama uzme Brahmastru koju je dobio sa mantrama od Vashisthe i stvarajući veliki plamen, Brahmastra presječe Ravanino srce. Ravana padne mrtav sa svoje kočije. Rakshashe su stajale i gledale smrt njihova kralja. Tako je završio život veliki demon od ruke Svevišnje Božanske Osobe Rame.

Nakon Ravanine smrti, Vibhishana postade kralj Lanke. Poruka o Raminoj pobjedi doprla je i do Site. Ona se dotjera i dođe do Rame na nosiljci. Hanuman i ostali majmuni joj priđuše i dadoše joj poštovanje. Vidjevši Ramu nakon zatočeništva u Ravaninoj palači, Sita je bila prepravljena osjećajima. Rama je, međutim, izgledao zadubljen u svoje misli.

Naposljetku Rama progovori: “Sretan sam što sam te spasio od Ravanine ruke, ali si ti živjela godinu dana u njegovoj kući. Nije dolično da te prihvatim natrag.”

Sita nije mogla vjerovati što je Rama izgovorio. Suze provališe na njene oči. “Što je moj grijeh? Čudovište me otelo protiv moje volje. Dok sam bila zatočena, moj um i moje srce je mislilo samo na mog Gospodara Ramu.”

Sita osjeti duboku tugu i odluči skončati svoj život u vatri.

Sa suzama u očima priđe Lakshmanu i zamoli ga da pripremi lomaču. Lakshmana pogleda u svog starijeg brata, nadajući se kakvom znaku za odgodu, ali na Raminu licu se ne pojavi nikakav znak suosjećajnja i niti jednu riječ on ne izgovori. Kako mu je rečeno, Lakshmana izgradi veliku lomaču. Sita sa poštovanjem zaobiđe svoga supruga i priđe plamtećoj vatri. Skupivši dlanove u molitvu ona se obrati Agniju, Bogu vatre: “Ukoliko sam čista, o vatro, zaštiti me.” Sa tim riječima, Sita zakorači na plamenu lomaču, na zaprepaštenje sviju prisutnih.

Agni, kojem je Sita uputila svoje molitve, iziđe iz vatre nježno noseći Situ i donese je pred Ramu.

“Rama!” obrati se Agni, “Sita ima čisto srce. Odvedi je u Ayodhyu. Tvoji podanici čekaju na tebe i Situ.” Rama sa radošću prihvati Situ. “Zar nisam znao da je ona neokaljana? Testirao sam je zbog svijeta tako da svi mogu znati istinu.”

Rama i Sita, ponovno ujedinjeni, uspjeli su se na svoju kočiju i zajedno sa Lakshmanom se uputili prema Ayodhyi. Hanuman se požurio prije svih da pripremi Bharata na njihov dolazak.

Kada su stigli do Ayodhye, čitav grad je nestrpljivo čekao da ponovo vide Ramu i Situ. Rama je okrunjen i tako preuzme kraljevanje na zadovoljstvo svih svojih podanika.

